

VELKOMMEN TIL SPORENE PÅ HUNS Å

Her venter dig nogle fantastiske oplevelser med smuk natur og en spændende kulturhistorie. Oplev det smukke herregårdslandskab omkring Knuthenborg Gods, mens du vandrer på de brede dyrkningsfrie bræmmer langs åen.

Hunseby og Maglemer er to landsbyer, der på grund af deres tætte beliggenhed har en fælles historie. De har begge været tæt forbundne med Knuthenborg Gods, og gårdene i landsbyerne var oprindeligt alle fæstegårde under godset.

Hunsåen afvander Maribo Nørresø, der ligger syd-vest for Hunseby. Åen løber gennem Knuthenborg Park og munder ud i Smålandshavet ved Knuthenborgs hovedbygning. Maglemer betyder "den store rydning", og bynavnet Hunseby har rødder i personnavnet "Hund".

1 KNUTHENBORG ALLÉ

Indkørslen til Knuthenborg Park markeres af Knuthenborg Allé. Oprindeligt var alléen anlagt med to rækker korkelme med tjørnehække under. Derved skabtes en grøn mur, der ledte blikket op til indgangsporten til parken. Alléen er siden fornyet.

De to gule arbejderhuse ved alléens start er tegnet af arkitekt Gerhard Rønne. Det er karakteristisk for Knuthenborg, at godset i slutningen af 1800-tallet markerede sig i form af gedigne og markante funktionær- og arbejderboliger, hvor disse lå ud til befærdede veje.

Alléen afsluttes fornemt med Maglemerporten, der markerer indgangen til Knuthenborg Park. Bygningen er tegnet af arkitekten Sibbern. Til venstre for Maglemerporten ligger Egehuset, der ejes af Knuthenborg Gods. Egehuset var tidligere en forpagtergård og derudover et gæstgiveri, hvor de besøgende, der ønskede at se den fantastiske park, kunne overnatte og indtage forfriskninger.

2 KIRKEN

En nylig datering peger på, at Hunseby Kirke er opført omkring 1060. Den er dermed en af de tidligste kirker i Danmark. Kirken hørte fra 1565 frem til 1964 under Knuthenborg Gods og rummer i det tidligere våbenhus et gravkapel for familien Knuth. Familien har sit eget afsnit på kirkegården, og egne stole bag en lille låge inde i kirken.

I kirkens sydmur sidder et ansigt hugget i sten, og under dette sidder endnu en hugget sten, der minder om en navle. Et sogn fortæller, at ansigtet og navlen er viser højden på Kong Huns. I et forsøg på at erobre Askø, der ligger ud for Bandholm, druknede han. Han blev begravet i Kong Huns høj, som ligger tæt på Knuthenborgs hovedbygning.

3 HUNS Å

På en tur langs Hunsåen vil man ofte se forskellige fugle der finder føde

i og langs åen. Nogle af de mest almindelige vil være fugle som gråand, blichøne og den imponerende fiskehejre, der står stille på de lange ben i vandkanten, lurende på en fisk i vandet. Man vil også møde forskellige almindelige småfugle, som f.eks. hvid vipstjert, sanglærke og torsanger. I træktiden kan man også se vadefugle som mudderklire og svaleklire i åen og hvis man er rigtig heldig, dukker der måske en vandstær eller en isflugl op, når man færdes langs åen i vinterhalvåret.

4 MUREN

Den store kampestenmur, der omkranser Knuthenborg Park er et enestående bygningsværk. Muren er 2 meter høj og 7, 2 km. lang. Den er bygget af kampesten, der er fisket op af Smålandshavet.

Hvor Hunsåen går under muren, har man et fint kig ud over det landskab, der karakteriserer Lolland: Herregårdslandskabet med de store marker. På markerne lå tidligere flere små gårde, der hørte under Knuthenborg. I dag står der rester af de pilehegn, som Lolland var kendt for. De to små lunde på marken er remiser til vildtet. Remisen længst mod vest kaldes Møllesølund, et navn, der måske har relation til den vandmølle, der lå lidt længere mod nord langs vejen til Bandholm.

5 DEN GAMLE FATTIGGÅRD

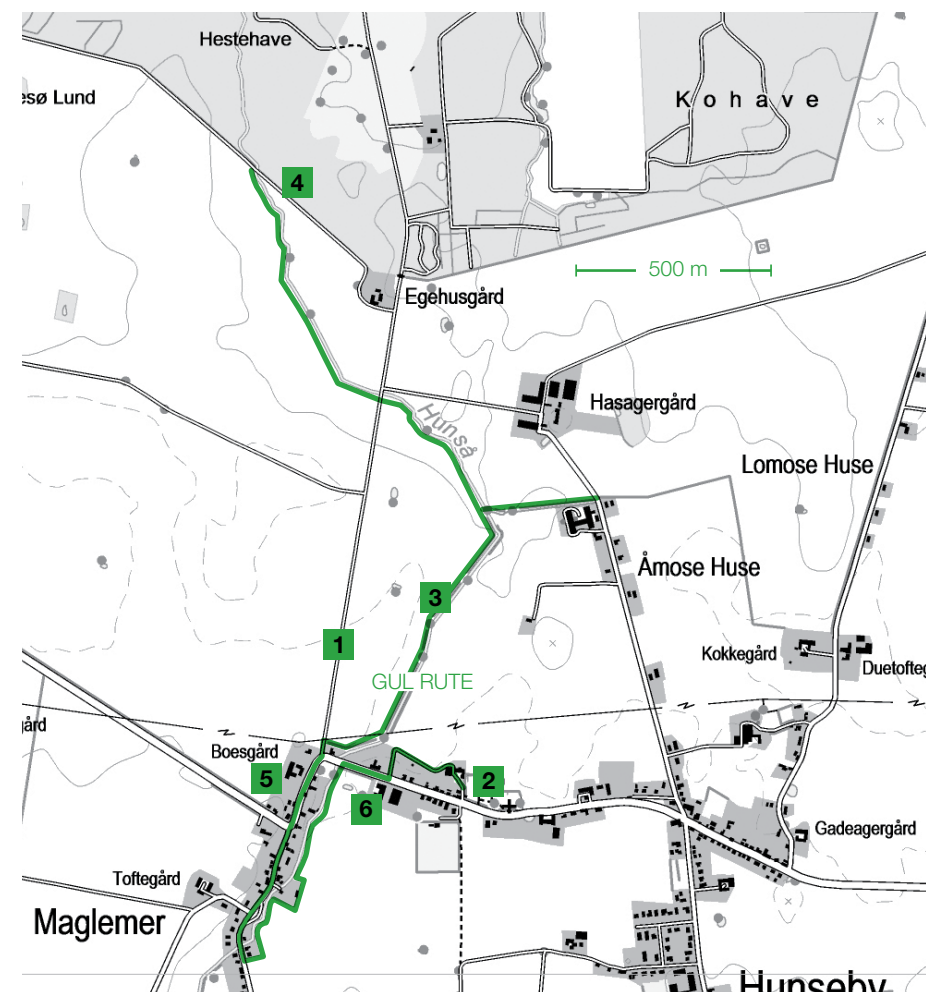
Tidligere tiders socialforsorg er rigt repræsenteret i de to landsbyer. Mest markant er Karen Knuths gule friboliger, Hunseby Kirkevej 30. De er opført som boliger for værdigt trængende tidligere ansatte på Knuthenborg Gods. På Hunseby Kirkevej 13 ses "Søster Lerches Minde", det tidligere

alderdomshjem. Fra 1715 har der været bygninger her, der har fungeret som alderdomsforsorg. Den første bygning opførtes af Søster Lerche, stifteren af Knuthenborg Gods.

I Maglemer lå tidligere sognets fattighuse. Det ene, Knuthenborgvej 19, blev etableret i 1868 og fungerede senere som sociale boliger helt op til 1973. Det andet, Knuthenborgvej 7, blev etableret som fattiggård i 1876, og er nu privat bolig med Bed & Breakfast.

6 FJERNVARMEVÆRKET

I 2007 tog Ole Seidenfaden – ejer i femte generation på Saltoftegård – initiativ til etablering af Hunseby Maglemer Varmeværk Aps. Værket bruger 1.200 tons halm årligt, og leverer varme til 160 husstande i området.

Se efter den gule folderkasse – her starter sporet

Ruten er på sporet afmærket med gule trekantede på pæle

PÅ SPORENE KAN MAN OGSÅ OPLEVE:

Turen rundt om Huns Å på de dyrkningsfrie bræmmer byder på typiske afgrøder som sukkerroer, hvede og byg. Og man kan nemt støde på både råvildt, harer, fasaner, agerhøns, viber og lærker.

YDERLIGERE INFORMATION

Knuthenborg Godskontor
Birketvej 1, 4941 Bandholm
tlf. 54 78 80 89

For yderligere information om mulighederne i området henvises til:
Knuthenborg Safaripark: www.knuthenborg.dk
Bed & Breakfast i Maglemer: www.denhvidesvane.dk
www.visitlolland-falster.dk

Yderligere information om andre spor, og arrangementer på sporene findes på: www.spor.dk

FLERE MULIGHEDER

- Fra Maglemer går en cykelrute ad Knuthenborg Allé og videre igennem Merret Skov til Bandholm – følg de røde pile.
- Fra Bandholm udgår Sporene ved Svanevig og Merret Skov; en meget flot og interessant tur der støder op til denne. Turfolder findes på www.spor.dk

Det
Naturlige
Lolland

- din guide til
nye oplevelser

Lolland byder på et væld af smukke ture, både på cykel og til fods. Smartphone app'en **Det Naturlige Lolland** guider dine ture med GPS, og du får billeder og små historier undervejs. Scan koden, eller find app'en i Appstore eller Playbutik.

KORTSIGNATURER - RUTEKORT

	Levende hegn		Jorddige
	Jernbane		Sti
	Vej		Markvej
	Gul rute		Rød rute

4 Henvi-
sing til forklaring

© Kort & Matrikstyrelsen (G. 21-01)

Udgangspunkt for hele Huns Å stisystemet er et lille parkanlæg i centrum af Maglemer; Kirkevej 39, 4930, (GPS 54.799473,11.506977). Alternativet fra Hunseby Kirke; Kirkevej 10, 4930 Maribo (GPS 54.79831,11.515313). Begge steder finder du P-plads og informations-tavler.

PRAKTISKE OPLYSNINGER

Knuthenborg Gods og gårdejer Ole Seidenfaden stiller de anviste spor til rådighed for denne tur. Her færdes man på lodsejernes ejendom, og hensynsfuldhed og respekt for den opsatte skiltning er påkrævet. Gule pile angiver ruter for fodgængere. Røde pile angiver at der må cykles. I våde perioder kan vejene dog være svært fremkommelige. Hund skal føres i snor overalt. Sporene er ikke egnede for gangbesværede.

Knuthenborg Gods giver tilladelse til ridning på de brede dyrkningsfrie bræmmer langs Huns Å nord for Maglemer mod køb af ridekort på godskontoret. Ridning er ikke tilladt på gul rute fra Hunseby Kirke til Huns Å, og heller ikke på gul rute langs Huns Å syd for Maglemer. Disse strækninger er kun trampestier for gående.

Projekt „Spor i Landskabet“ åbner markerede spor i hele landet.

Projektet har følgende samarbejdspartnere:
Danmarks Naturfredningsforening · Dansk Skovforening
Friluftsrådet · Kommunernes Landsfor. · Landbrug & Fødevarer
Landdistrikternes Fællesråd · Naturstyrelsen
Støttet af Nordea-fonden og Miljøministeriet.

Tekst: Bandholm og Hunseby Beboerforeninger og
Lolland Kommune, Sektor for Udvikling og Erhverv.
Tegninger: Lærke Feld Andersen og Michael Pedersen

Yderligere oplysninger om „Spor i Landskabet“ fås hos:
Landbrug & Fødevarer, Axeltorv 3, 1609 København V
E-mail: spor@lf.dk

WWW.SPOR.DK

SPOR0445 · www.artegrafix.dk · 5/2013

Sporene på Huns Å

SPOR I
LANDSKABET